

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SUPER LEADERSHIP OF EDUCATION ADMINISTRATORS AND THE
EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE CHAIYAPHUM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.

อรธิวา คำสุวรรณ¹, เกษณก วรณวัลย์², เพญญา สุขเสริม³

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Orntiva Kasuwan¹, Ketkanok Wannawan², Pennapa Suksuem³

Chaiyaphum Rajabhat University

Corresponding Author E-mail : orntivakasuwan1315@gmail.com ketkanok.wa@cpru.ac.th²,

pooh.pennapa@gmail.com³

(Received : January 28, 2026; Edit : February 11, 2026; accepted : February 14, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .336 ถึง .772 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .907 ถึง .957 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองตนเอง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .30) 2) ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .29) และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .888$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were to: (1) examine the level of super leadership exhibited by school administrators under the jurisdiction of the Chaiphaphum Primary Educational Service Area Office 1; (2) investigate the level of school effectiveness under the same jurisdiction; and (3) examine the relationship between super leadership of school administrators and school effectiveness. The sample consisted of 327 school administrators and teachers from schools under the Chaiphaphum Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, and the participants were selected through multistage sampling. Data were collected using a five-point Likert-scale questionnaire. The item discrimination indices ranged from .336 to .772, and the reliability coefficients (Cronbach's alpha) ranged from .907 to .957. The data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, namely independent samples t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Pearson's product-moment correlation coefficient. The results indicated that: (1) the overall level of super leadership of school administrators was high, with the highest mean score found in facilitating a self-leadership culture ($\bar{X} = 3.92$, $SD = .30$); (2) the overall level of school effectiveness was high, with internal problem-solving demonstrating the highest mean score ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .29$); and (3) super leadership of school administrators was strongly and positively correlated with school effectiveness, with statistical significance at the .01 level ($r_{xy} = .888$).

Keywords: super leadership, effectiveness of educational institutions

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ เนื่องจากเป็นองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีคุณภาพและศักยภาพสูงสุด ผู้บริหารทางการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวง เขตพื้นที่ มหาวิทยาลัย จนถึงระดับโรงเรียน จึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือและผนึกกำลังกันในการพัฒนาระบบการศึกษา เพื่อสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการดำรงชีวิตและการแข่งขันในสังคมปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

สถานศึกษาถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี (อารุง จันทวานิช, 2547) ภายใต้บริบทของการบริหารสถานศึกษาที่มีทรัพยากรจำกัด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ผู้บริหารจึงควรมีคุณลักษณะและภาวะผู้นำที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร, 2549)

นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษายังมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำทางการศึกษา ที่ไม่เพียงทำหน้าที่จัดบริการทางการศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องธำรงรักษาองค์กรให้ดำรงอยู่อย่างมีเสถียรภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ (สมุทพร ชานาญ, 2556) ผู้นำในโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการตอบสนองต่อความท้าทายดังกล่าว เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย สร้างวัฒนธรรมองค์กร และสนับสนุนการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยพัฒนาโรงเรียนในทุกมิติ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การยกระดับคุณภาพครูผู้สอน ไปจนถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (รัตนา เหลืองงาม, 2562)

แนวคิดภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (Super Leadership) เป็นแนวคิดสำคัญที่มุ่งเน้นให้ผู้นำสามารถพัฒนาภาวะผู้นำในตัวบุคลากร ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถกำหนดเป้าหมาย พัฒนาตนเอง และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้สอดคล้องกับบริบทการบริหารในยุคปัจจุบันที่ต้องการความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว (Manz & Sims, 2001; สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ์ ชูสอน, 2557) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำจะช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความไว้วางใจ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน (วาสนา ดิษฐ์ประดับ, 2566)

ประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษา โดยสะท้อนผ่านการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งต้องเป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552; ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับติดตาม และส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ และสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การส่งเสริมภาวะผู้นำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาผ่านแนวคิดและรูปแบบภาวะผู้นำทางการศึกษาที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกภายในองค์กร ตลอดจนการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (super leadership) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการนำตนเองและการเป็นผู้นำของบุคลากรในสถานศึกษา ผลงานวิจัยและการศึกษาที่ดำเนินการในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางและผลลัพธ์ของการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงระบบอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถนับเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สำคัญสำหรับการนำไปใช้ประกอบการพัฒนานโยบายและการบริหารจัดการศึกษาภายใต้บริบทพื้นที่จริงได้อย่างเหมาะสม (สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1, 2567)

ดังนั้น การศึกษาภาวะผู้นำและภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างองค์ความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้

สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

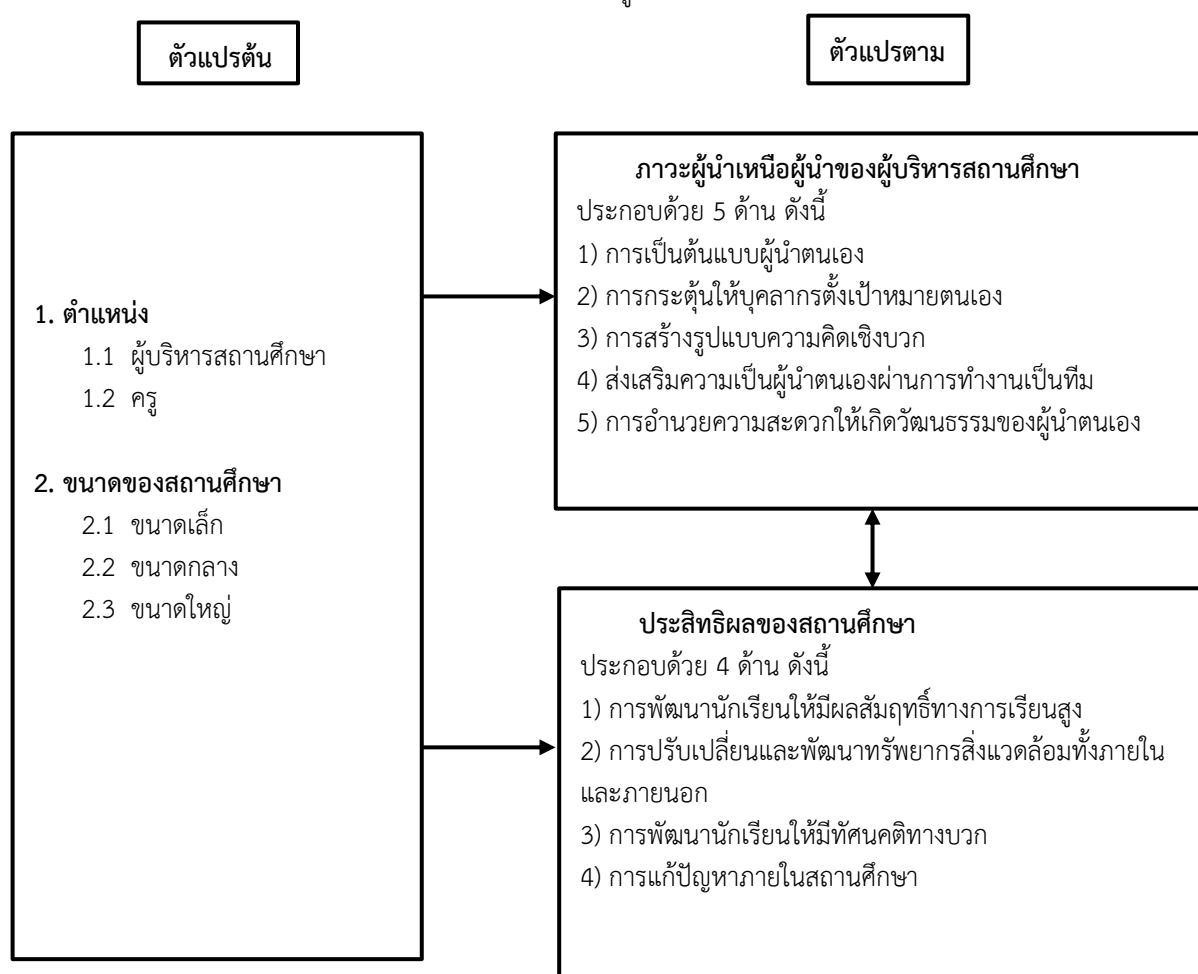
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ตามภาพประกอบนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,164 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่ง จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู และขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ การเป็นต้นแบบผู้นำตนเอง การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายตนเอง การสร้างรูปแบบความคิดเชิงบวก ส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม และการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ส่วนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การปรับเปลี่ยนและพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ขนาดสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 72-74)
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามวิธีการของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 72-74)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างคำถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย เกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งข้อคำถามนำมาจากตัวชี้วัดเพื่อการวัดในการสังเคราะห์องค์ประกอบจากเอกสารในบทที่ 2
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถามและความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของข้อคำถามกับเนื้อหา แนวคิด หลักการที่ต้องการวัด (Index of congruence : IOC) โดยกำหนดค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561 : 50) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .174 ถึง .772 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้ ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามฉบับที่ 1 สอบถามภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .438 ถึง .772 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .957 ฉบับที่ 2 สอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .363 ถึง .665 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และขั้นตอนสุดท้ายคือจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ในรูปแบบของ Google forms เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รูปแบบ Google Form

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 123-127)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 123-127)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 การวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 142)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเป็นต้นแบบผู้นำตนเอง	3.73	.30	มาก
2. การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายตนเอง	3.75	.31	มาก
3. การสร้างรูปแบบความคิดเชิงบวก	3.82	.29	มาก
4. ส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม	3.86	.30	มาก
5. การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง	3.92	.30	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	.26	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .30) รองลงมา คือ ส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .30) และการสร้างรูปแบบความคิดเชิงบวก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .29) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นต้นแบบผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .30)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.91	.30	มาก
2. การปรับเปลี่ยนและพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก	3.96	.31	มาก
3. การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	3.99	.30	มาก
4. การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.04	.29	มาก
รวมเฉลี่ย	3.97	.26	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .29) รองลงมา การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .29) และ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .30) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .30)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X_Total	Y1	Y2	Y3	Y4	Y_Total
X1		.651**	.659**	.689**	.686**	.863**	.643**	.653**	.684**	.671**	.760**
X2			.655**	.646**	.695**	.857**	.655**	.615**	.632**	.683**	.714**

X3		.631**	.631**	.836**	.651**	.644**	.608**	.640**	.730**
X4			.678**	.851**	.710**	.687**	.659**	.727**	.808**
X5				.865**	.657**	.659**	.641**	.678**	.756**
X_Total					.776**	.762**	.763**	.795**	.888**
Y1						.673**	.683**	.720**	.882**
Y2							.646**	.651**	.855**
Y3								.704**	.869**
Y4									.880**
Y_Total									

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .888$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม ($r_{xy} = .808$) รองลงมา คือ ด้านการเป็นต้นแบบผู้นำตนเอง ($r_{xy} = .760$) ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ($r_{xy} = .756$) และ ด้านการสร้างรูปแบบความคิดเชิงบวก ด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายตนเอง ($r_{xy} = .714$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญ มาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง การส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม การสร้างรูปแบบความคิดเชิงบวก การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายตนเอง และการเป็นต้นแบบผู้นำตนเองตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงบทบาทสำคัญของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมของการเป็นผู้นำตนเองในองค์กร ผ่านการเสริมสร้างแรงจูงใจ ความรัก ความผูกพัน และความภักดีของบุคลากรต่อองค์กร รวมถึงการจัดสวัสดิการ การสนับสนุนทรัพยากร และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน ตลอดจนการดูแลทุกข์สุขและการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กร นอกจากนี้ การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน การสื่อสารอย่างโปร่งใส และการปลูกฝังค่านิยม ระเบียบวินัย และบรรทัดฐานที่พึงประสงค์ ยังส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งและยั่งยืน จึงทำให้ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Manz and Sims (1991: 35) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีพฤติกรรมกรรมการบริหารที่แนะนำและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสมจนสามารถเป็นผู้นำตนเองและผู้อื่นได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญ์ณภัส มณีพันธุ์วงศ์ และคณะ (2564, : 133) กิจจา กลสิกรรม (2561: 27) และสุกัญญา สุวรรณดี (2559: 72) ซึ่งต่างพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ รองลงมา ได้แก่ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และการปรับเปลี่ยนและพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการนำระบบบริหารจัดการคุณภาพมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การประกันคุณภาพภายใน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ ส่งผลให้การบริหารจัดการมีความเป็นระบบ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Mott (1972: 197) ที่ระบุว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และความสามารถในการ

ปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เรียม สุขกล้า (2553: 28) และผลการวิจัยของ นนทร อรุณโน (2559: 62–66) และธุมกร เจตย์คำ (2559: 78) ซึ่งพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยคู่ความสัมพันธ์ที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม กับการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำงานเป็นทีมที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และตัดสินใจร่วมกัน ส่งผลให้การบริหารจัดการมีความเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเกิดความรับผิดชอบร่วมในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการทำงานเป็นทีมสามารถแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาสถานผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอ อิลย (2557: 146) และสุภาวดี บุตตะวงศ์ (2560: 74) ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลหรือประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะโดยการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ดังต่อไปนี้

1.1 ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการการเป็นต้นแบบผู้นำตนเอง ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ควรมีการจัดการอบรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และส่งเสริมเกี่ยวกับภาวะผู้นำในด้านดังกล่าว เพื่อส่งผลดีต่อสมรรถนะครูและบุคลากรและประสิทธิผลของสถานศึกษา

1.2 ผลจากการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนมุ่งพัฒนาคุณภาพการสอนของครูตามศักยภาพผู้เรียน ใช้ผลการเรียนของนักเรียนเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า โดยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านส่งเสริมความเป็นผู้นำตนเองผ่านการทำงานเป็นทีม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัย อาชีวศึกษา ศูนย์การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น หรือศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน อาทิ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฯลฯ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). นโยบาย ปิงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
- กิจจา กลสิกรรม. (2561) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤติยา มามีชัย. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,
- กิตติศักดิ์ พันธุ์พรหม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เทพรัตน์ ศรีคราม. (2562). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทิววัฒน์ สีสุนทอง. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูวิทยานิพนธ์ ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568. ชัยภูมิ : กลุ่มนโยบายและแผน
- สุภาวดี บุตตะวงศ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2566). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรทิพการพิมพ์ จำกัด.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper
- Flavia, L. E. (2004). *Super leadership: The impacts and implications for public education*. Retrieved
- form Dries, V. (2021). *Sustainable schools for sustainable education: Characteristics of an ESDeffective school* Education Sciences. Faculty of Social Sciences, Department of Training and Education Sciences: University of Antwerp.
- Manz, C. C., & Sims, H. P. (1989). *Super leadership ; lead others to lead themselves*. New York: Prentice – hall.